

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

In Capitală : 1 an 30 lei, 6 luni 15 lei, 3 luni 8 lei.
 In Districte : 1 an 36 lei, 6 luni 18 lei, 3 luni 10 lei.
 In Streinătate : 1 an 48 lei, 6 luni 24 lei, 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Bilete pentru loteria națională, organizată în folosul incendiilor din țară, se găsesc de vânzare și la redacțiunea „României Libere”. — Un leu numărul.

Sunt 209 căștiguri și anume :

1 căștig de	40,000 lei.
1 " " " " "	10,000 "
2 " " " " "	5,000 "
5 " " " " "	1,000 "
200 " " " " "	100 "

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele străine

Berlin, 14 Aprilie.

In Rusia s'a organizat o adevărată vînătoare în contra nihiliștilor. Gendarmii cercetează cu mare băgară de seamă toate înprejurimile Odesei, Moscovei și Petersburghului. Pentru această expediție sunt aleși cel mai bunii ofițeri și a căror dispoziție stă atâtatea detasamente de către se va simți lipsă.

„Berliner Tagblatt” anunță : Prefectul poliției din Petersburg, Koseloff, a primit în sérăbătorile Pastilor ouă roșii, dintre care unele era umplute cu materii explosive. Biletul ce insotia ouăle cuprindea aceste vorbe. Astfel de mărfă s'a preparat într-o cantitate atât de mare, în cît la încoronarea Tarului Alexandru III publicul va avea cu ce să ciocnască.

Petersburg, 14 Aprilie

Între farmaciștii jidovi din Moscova panica e atât de mare în cît și risipesc averile.

„Nowost” afișă că la sfîrșitul anului curent li se vor luce Ovrelor casele de în piumut.

Loriss-Melicoff e chemat să ocupe o înaltă funcție.

Berlin, 14 Aprilie.

In privința plecării în Rusia a împăratului Wilhelm nu s'a luat încă nici o dispoziție.

Ziarul „Dagblad” de coloare politică conservatoare ce apare în Stockholm anunță că între Germania și Suedia s'a început niste negocieri cari în Petersburg s'a pricinuit mare neliniște.

Se afiră că între cele două state s'ar plănuia nu numai o alianță ofensivă și defensivă pentru un cas de răboiu în contra Rusiei, ci ar fi vorba chiar despre recăstigarea Finlandei. Politicii liberali nu împărtășesc veleitățile guvernante ale conservatorilor. „Dagens Nyheter”, organul principal al liberalilor scrie : „De și la facultatele svedeze se cultiva memoria timpurilor răboinici, totuși partea cea mai mare a populației suede-norvegiane, vrea să trăiască în ceea mai perfectă pace cu toți vecinii săi, ceea ce însă nu exclude împrejurarea, că la un cas dat va face cele mai mari sacrificii pentru restabilirea păcii. Alianța noastră cu Germania trebuie condamnată, deoarece cei prieteni prea intimă cu vecinul imperiu german ar avea de rezultat stricarea relațiunilor noastre cu celelalte Puteri. Să sperăm deci că guvernul va declară categoric, dacă va crede aceasta de cuviință, că nu există nici un tratat între Suedia și Germania“.

Paris, 14 Aprilie.

Cheltuielile ordinare ale bugetului de răboiu pe exercițiu anului 1883 sunt de 571,398,799 franci, asă dară cu 15,654,000 mai mari ca în anul trecut. În 1883 armata franceză va număra 499,961 soldați și 129,000 cal. Bugetul extraordinar pe 1883 va fi de 82½ milioane, cu toate acestea ministrul de răboiu declară că această sumă să nu se considere ea definitivă, pentru că nu se poate să încă de acum toate cele ce vor mai trebui.

„République Française” dedică principelui Gortsakoff un articlu foarte simpatic în care l-numește *inamicul lui Bismarck și amicul Franciei*. Următorul lui, d. Giers, cu tot numele său german va călca pe urmele lui Gortsakoff, se înțelege că ne-uitând ca pe largă patriotismul cea mai prețioasă insușire a unui diplomat este prudentă.

Petersburg, 14 Aprilie.

Sub directa conducere a contelui Ignatiiff a început să apară un nou ziar, nume „Selsky Vestnik” (Vestitorul satului) și se trimite gratis tuturor comunelor.

Ministrul de interne a dat ordin să se viziteze toate liniile ferate, deoarece e mai mult ca sigur că nihiliștii se pregătesc să surprindă lumea cu un nou fapt — în timpul încoronării.

Belgrad, 14 Aprilie

Cabinetul din Petersburg s'a informat în mod confidențial de la guvernul sârbesc, pentru ce n'a asistat nici un membru al familiei regale

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La *administrație*, Tipografia St. Mihăilescu, Strada Covaci, No. 14 și la corespondenții ziarului din județe.

In Paris : La Société Havas, place de la Bourse, 8.

In Viena : Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.

In Londra : Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.

In Berlin, Frankfurt, Zurich, New-York : Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.

ANUNȚURI :

Linia de 25 milimetru pe pagina IV-a. . . . . 35 bani
 Reclame pe pagina III-a. . . . . 2 Lei
 Episole nefrancate se refuză. 5
 Articoli nepublicați nu se înapoiază.
 Pentru rubrica : Insertii și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

Prim-Rodact : STEF. C. MICHAILESCU

sau din minister la serviciul divin ce s'a celebrat în biserică metropolitană de către mitropolitul Mihail? Răspunsul a fost că pentru acea serbare religioasă celebrată în memoria reșopoului Alexandru II, nici vr'un membru din familia regală nici vr'un ministru n'a primit invitații oficiale. Cercetându-se causele s'a dovedit că serbarei i s'a dat un caracter de demonstrație în contra Regelui, care prin urmare nu putea să asiste la un serviciu divin celebrat de vrășmășul său.

Fiind însă mitropolitul Mihail foarte agreat de societatea ortodoxă din Rusia, nu peste mult timp se va simți efectele răcelii Rusiei față cu Serbia.

Serviciul telegrafic al „Rom. Libere.”

15 Aprilie — 3 ore seara

Viena, 15 Aprilie.

Proiectul de lege, înfațat delegațiilor, cere un credit de 23,783,000 florini. Raportul, facut în această privință de guvern, constată că răscoala e în genere sfârșită și că nu mai are acum decât caracterul de tâlhări. Dar, adaoga raportul, pentru a asigura succesele dobândite, pentru a proteja pe locuitorii paciniți, pentru a pregăti în Crivoscia și în provinciile ocupate o lucrare de împăciuire, e de trebuință, de a lăsa acolo încă câtva timp numărul actual de trupe ce sunt acolo. Pe largă aceasta, trebuie a deschide că de comunicare și d'a ridica oare-care întăriri în țară. Creditul se cere pentru menținerea trupelor până la sfârșitul lui Octombrie viitor.

Viena, 15 Aprilie.

„Neue Fr. Presse”, atacând cel din urmă articol al „Românilor” privitor la cestiuinea Dunării, zice că fraiele patetice ale „Românilor” nu sunt de loc justificate. Nu se cere Românilor nici dă se vinde, nici dă se lăsa să fie intimidată, se cere numai că nu singură România să hotărască asupra condițiunilor plutirii pe Dunăre.

Guvernul austro-ungar, în ultimele-i negocieri, și-a moderat aspirațiile și a arătat cea mai mare bunăvoiță dă ajunge la o înțelegere; dar la București, se copiează atitudinea Papei, stăruind în *non possumus*.

15 Aprilie — 7 ore seara.

Viena, 15 Aprilie.

Delegația austriacă s'a deschis printre un discurs al dlui Schmerling, președintele ei, care a constatat, în mijlocul unor vii aplause, că insurecția e reprimată, mulțumită esenței conducerii a companiei și virtuților militare ale trupelor. D. Schmerling a exprimat speranța că, după câtva timp se va putea introduce ordinea și linisteia în provinciile ocupate și se va putea prepara momentul în care aceste țări vor putea fi incorporate la imperiul austro-ungar.

Proiectul de credit presesnat de guvern a fost trimis la comisiunea Bugetului, care a insărcinat pe d. Russ să facă că mai repede un raport.

16 Aprilie — 9 ore dim.

Bruxelles, 15 Aprilie.

Ziarul „Le Nord” desminează noutatea numirii generalului Ignatiiff în postul de ambasador al Rusiei la Paris.

Berlin, 15 Aprilie.

Prin decret imperial, Reichstagul e convocat pe 27 Aprilie.

Viena, 15 Aprilie.

Delegația austriacă a trimis cererea de credit, făcută de guvern pentru provinciile ocupate, comisarii sale reunite, cari au delegat un comitet special ca să le examineze.

Constantinopol, 15 Aprilie.

Instanța dată Portii de d. de Novikoff, ambasadorul Rusiei pe largă Sultan, asupra apropiatei sale plecării în cordoniu, e obiectul a numeroase comentarii, cari atribue plecarea d-lui de Novikoff întărzierii aduse de guvernamentul Turc în regulare cestiuini indemnitații de răboiu. D. Thorner, delegat special rus pentru cestiuina indemnitații, va însoții pe d. de Novikoff.

E probabil că d. Thorner nu se va mai întoarce. Se poate că plecarea d-lui de Novikoff să fie provocată de întărzierile cestiuinilor indemnitații, a cărel regulare e tot pendentă; totuși e sigur că acesta de mult și ceruse un concediu. Deaminteri, d. de Novikoff va pleca numai peste vre 20 de zile. Sultanul el va primi în auzul de concediu, și e invitat să prânzească la Palat în 17 a acestei luni. În cucerile politice, se crede încă că cestiuina indemnitații

de răboiu va fi definitiv regulată înainte de plecarea ambasadorului Rusiei.

Ambasada Italiilor a remis Portii un lung memorandum tipărit în privință băsi de Assab, din marea Roșie, menținând drepturile Italiilor asupra acestor posesiuni și refuzând pretensiile Portii și ale Khe-divului la suveranitatea otomană peste această parte din teritoriul occidental al mării Roșie.

(Havas).

A se vedea ultime stiri pe pag. III.

BUCURESCI 5 APRILE

De căte ori a fost vorba ca guvernul să facă pe placul Austriei, el nu s'a dat îndărât.

Departă de noi ideea de-a combate înțeleapta sărgință a bunului traiu și al bunei înțelegeri cu orice vecin.

Nici timp, nici puteră nu avem de cheltuit în gălăzirii cu vecinii, sau în zizanii ce-am voi să băgăm între cei puternici cari ne incungioară, după cum am fost totuși acuzați. Pentru orice stat, fie el dintre cele mai puternice de pe glob, pacea este un isvor de viață și de prosperitate, o condiție de glorie pe calea frumoasă și strălucitoare a culturii; pentru un stat ca al nostru, e ceva mai mult: e garanția existenței lui, și adăpostul zilelor sale impotriva furtunelor internaționale cari spulberă adesea hotările țărilor mici.

Nu suntem, aşa dar, nici răboinici din sistemă, nici interes avem, după orice bună judecată, să provocăm pe cineva, cu fapta, sau cu cuvântul.

Politica înțeleaptă ni se impune.

Înțelepicina însă, fără curajul de-a ne apăra drepturile la vreme, este o micime degradătoare de susflet, căria ei preferim o espunere hotărătoare și pregătită, chiar când succesul n'ar fi asigurat. Dacă periculul e același în ambele cazuri, în cizezare, sau în injosire, atunci, fără multă socotă, alegem pericul cu glorie, în locul unei prudente care n'arsalva nici interes, nici onoarea statului nostru.

După vederile acestea, cari ne-ă condus tot-dăuna în judecarea cestiuinilor esterne, nu acuzaăm dar pe guvern că a căutat să fie complesant cu vecinii; ci acuzațiunile noastre atău fost și sunt indrepte în contra sacrificiilor ce ne-ă costat aceste civilizații ale guvernului, și în contra lipsei lui de hotărire în momentele când se tratau cestiuinile cele mai vitale ale țării.

Esitatiunile, dorința de-a impăca, cum se zice, și varza și capra, și pe străinii și pe țără, ne-ă facut să pierdem, la postavul verde al diplomației, partide din cele mai norocoase ale statului român.

Dacă e să mai credem astăzi că, după atâtea triste experiențe, guvernul s'o fi învățat în cele din urmă minte, — atunci, momentul a sosit să dovedească țării, că respălește, cu o zi de energie și de patriotism, toate amarăciunile ce i-a pricinuit în timp de atâtea ani...

Dar să nu vorbim de căt de lucrurile cele mai proaspete.

Când cu faimosul mesagiul, la cea dintâi săbătitoră de nas a Austriei, guvernul a fost gata să serie acutul de tristă memorie, sub cuvint că nu voiesc să arunce țara în necunoscut, printr-o obstinență reușită înțeleasă; dar guvernul declară, în același timp, că și rezervă deplina libertatea de-a apăra drepturile țării în cestiuina Dunării, că nu va eșua o îotă din textul mesagiului întrucât se atinge de interesele noastre na-

tionale, și am luat act înaintea națiunii de această solemnă declarație.

Am luat asemenea act de articolul „Romanului” din zilele trecute, prin care se facea — de și cam tardiv — apărătorul causei drepte, în contra pretensiunilor nefundate și ucigașoare ale imperiului vecin.

Nu lipsesc dar țără nici de astă dată angajamentele cele mai soleme ale guvernului, relative la politica ce trebuie să urmeze în regularea drepturilor noastre la Dunăre.

Cestiuina e să scim acum dacă, de rînd acesta cel puțin, guvernul va voi să respecte cuvenitul, și să păstreze, față cu Austria, atitudinea unui stat ce ține fără săvârșire la respectarea drepturilor sale.

Se vorbește, că luna viitoare comisiunea europeană se întrunește la Galați.

Acum este dar ocazia de-a zice Austriei: „dorim cea mai perfectă înțelegere, cea mai nebunăță amicie, cu singura condiție de-a nu se respectă drepturile ce ni sunt consfințite de toate tractatele europene.“

Nu putem consuma la nici o modificare a tractatului de Berlin, vie această imprimare din partea Austriei, vie din partea Franței, de ori unde ar veni.

Dunărea trebuie se remăie a cău de drept este.

Orice abatere de la această politică este un „suicid”, cum foarte bine o caracterizează *Independența română*, într-un articol de valoare, inserat în numărul de Simbătă, asupra cestiuinii dunărene.

La cas de nere

D. M. Stătescu, avocat.

Comisiunea din Focșani.

D. M. Paulinescu, judecător la tribunalul Putna.

D. C. Mărgăritescu, procuror.

D. D. Cohanovschi, avocat.

De la curtea de apel din Iași nu s-au primit încă informații de modul compunerii comisiunii.

D. G. Cantacuzino, directorul general al regiei tutunurilor și sării, este imputernicit, de la 1 Aprilie a. c., a autoriza și aprobă cheituieli, a semna în numele ministerului finanțelor ordonanțe de plată privitoare la serviciile salinelor, în limitele creditelor acordate și conform dispozițiilor coprinse în legea contabilității generale a Statului.

Săptămâna financiară s-a terminat în condiții satisfăcătoare, continuând de amintire tendințele favorabile manifestate pe piața noastră acum opt zile. Ameliorarea în cursul valorilor s-a mărit, zice „Curierul“ financiar, intactă pe toată linia, astfel că, deși transacțiunile nu au fost prea numeroase, cum ne puteam aștepta, din cauza sărbătorilor ce avură, totuși nu s-a pierdut nici un pas din terenul cucerit de speculații.

Atitudinea pieților streine ni se semnalează deosemenea bine, și, la Paris ca și la Londra, cursurile se remarcă prin o nouă urcare.

Căt pentru causele cari milităză în favorul acestor tendințe, ele se resumă în activarea exportului nostru, și în stările pacifice venite cu privire la politica Europeană.

Se plâng lumea, că pe la barierile Capitalii nu se primesc taxe în aramă, ci numai în argint.

Cinstita primărie are cunoștință de această nelegiuire?

M. S. Regele a sancționat legea pentru sprijinirea cu lei 700,000 a fondului din care s-au deschis credite suplimentare și extra-ordinare în cursul exercițiului 1881–1882.

D. Pandele Teresianu, inginer-șef clasă II, de la 3 Septembrie 1879, în postul de director la studiile și construcția căii ferate Buda-Slănic, s'a înaintat în corpul de ingineri civili al ministerului, la gradul de inginer șef clasa I.

D. Grigore Demetrescu Tasian, inginer șef clasa II, de la 3 Septembrie 1879, în postul de director la studiile și construcția căii ferate în Ungaria, pentru cumpărarea de cel necesar acestui regiment, prin care arată, că dănsii au fost arestați și banii ce său aflat asupra-le s-au confiscat de autoritatea ungurească.

„Gazeta Transilvaniei“, reproducând această stire, adaugă:

„Aceasta este pe căt știm casul al 3-lea întărat în interval de patru săptămâni unor cetățenii pacini și nevinovați din România.“

D. Ciocărlan, prefectul din Kiustenge, a organizat în cursul lunii trecute un bal pentru săraci, profitul căruia, afară de cheituieli, a fost de 900 lei.

Din această sumă, 400 lei se împart la săraci

prin doamnele Maria Alexandride, I. Blebea și Maria Simizeanu, iar cu restul de 500 lei s'au imbrăcat, prin doamna Aurelia Drăgescu, în haină de vară a micului dorobanț (fiilor de musulmani lăsându-li-se fesurile), și în costum de elevă mai mulți copii sermană din scoalele orașului Kiustenge.

COMITETUL PRESEI.

SUB PATRONAGIUL M. S. REGINEI

Sectiunea copiilor.

D-na Maria Rosetti, la ideea „Presei reunite“ de-a forma un comitet de doamne, a cărui președinție s'a oferit d-sale, în scop de-a conlucra la ajutorarea celor nenorociți, — a adresat următorul apel, inspirat de cele mai frumoase sentimente, carității publice, care de sigur nu va rămânea rece la glasul rugător al micilor nenorociți.

București 31 Martie, 1882.

Comitetul Presei, care a luat inițiativa lucrării pentru ajutorul victimelor incendiilor, a binevoie a mări incredința sectiunea copiilor.

Dorind a răspunde cum se cuvine acestei încrideri, lucrez pentru a organiza o serbare pentru copii, în folosul celor suferind.

Singură insă nimic nu pot.

Scuț cu cătă generositate atât contribuie deja; scuț, că mai cu seamă prin ajutorul comerciului din București, mii de lei s'au dat de către guvernarea acestor nenorociți; vă cer dar numai firmiturile cari rămân în fundul trăistei mai goilită de caritatea voastră, vă cer numai banii răsunării cei dați zilnic unui copil, sau unui sărac trecător.

Or căt de micuț ar fi darul, vă voi să recunoște căre; și, dacă, din nenorocire, nu vor mai fi rămas nici firmiturile nici lăsăciu, totuși vă voi să multămi, căci nu mă voi săndu nici odată de caritatea Românilor, nici de buna-voința comerciului din București.

In 1877–78, am fost cam copilul lor răsat.

Azi – in 1882 – vin ca săracul trecător.

Maria Rosetti.

CESTIUNEA DUNAREI

Vestile tristătoare continuă în cestiunea Dunării. Iată ce cete în „N. Fr. Press“ numărul mai nou:

„Unul dintre corespondenții noștri vieneză confirmă situația favorabilă a cestiunii Dunărene, așa precum ni s-a transmis din Paris și o publicase în ziarul nostru de dimineață.

„Guvernul francez – zice corespondentul nostru vieneză – a luat deja inițiativa spre a dobândi adhesiunea puterilor la acordul austro-francez. Franța și Anglia se interesează de realizarea cestiunii mixte și din considerație pentru existența marei comisiuni europene dunărene al cărui mandat de doi-spre-zece ani expiră, cum se stie din tractatul de la 18 Martie 1871 al Pontoului, în anul viitor. Intră căt anume s'a fixat în acordul dintre contele Wolkenstein și d. de Freycinet delegarea unui membru al comisiunii europene în cestiunea mixtă, cabinetul vienez și-a dat deja, prin anticipație, consentimentul la prelungirea mandatului comisiunii europene dunărene. Nu se stie însă, dacă această prelungire a mandatului se va face pentru cinci sau zece ani. In tot casul cestiunii mixte va funcționa tocmai atât de mult ca și cestiunea europeană dunăreană și intors, de vreme ce existența amendoror, e strâns legată prin dispoziția de mai sus a delegării unui

„Aurora Carpaților“ spunea acum căteva zile că la regimentul al 9-lea de călărași, cu reședință în Severin, s'a primit o telegramă din partea comisiunii compuse din căpitanul Papadopol și veterinarul Curteanu, comisie trimisă în Ungaria pentru cumpărarea de cel necesar acestui regiment, prin care arată, că dănsii au fost arestați și banii ce său aflat asupra-le s-au confiscat de autoritatea ungurească.

„Gazeta Transilvaniei“, reproducând această stire, adaugă:

„Aceasta este pe căt știm casul al 3-lea întărat în interval de patru săptămâni unor cetățenii pacini și nevinovați din România.“

D. Ciocărlan, prefectul din Kiustenge, a organizat în cursul lunii trecute un bal pentru săraci, profitul căruia, afară de cheituieli, a fost de 900 lei.

Din această sumă, 400 lei se împart la săraci

membru al comisiunii europene în cestiunea mixtă.

„Durata puterilor delegatului, pentru care s'a propus un an și o sesiune, nu se va fixa de căt de către comisiunea europeană.“

Austria, care n'are nici umbră de drept la Dunărea de jos, ar fi isbutit dară, după notițele de mai sus, să dobândească inviorea Franței nu numai la formarea comisiiei mixte în interesul dorințelor ei, dar chiar la legarea existenței acestei comisiuni de existența celei europene!

— Aceasta însemnează stabilirea imperiului austro-ungar pentru tot-d'a-una, pe nește ape care nu sunt intru nimic ale ei ci sunt ale noastre mai mult de căt a tuturora. — Subredă a trebuit să fi fost politica, urmată de guvernul nostru la Paris, dacă Franța, pe care contam odinioară, a dat mâna inimicului nostru. — Cine va mai putea pune o stăvălenie nenorocirei ce ne amintimă din această parte, este numai *Jara*, dacă țara va vrea să și apere cu energie interesele și demnitatea.

DIN AFARA

Rusia și Serbia.

Un incident, ce e dreptul fără vre-o importanță atât de mare dar care a recit întră cătăva inimă Curței din Petersburg de regale și gubernul sărbesc, ni se relatează de către „Pol. Corr.“

Acestuia ziar i se scrie din Belgrad, că guvernul din Petersburg a întrebat în mod confidențial pe cel sărbesc, din ce caușă membrii familiei regale și cel ai ministerului n'au luat parte la serviciul funebru oficiat în catedrala din Belgrad pentru amentirea lui *Alesandru II*.

Guvernul sărbesc a respuns, că în modul cum s'a întocmit această serbare, el a văzut o demonstrație dumănească îndreptată contra regelui și a guvernului, de vreme ce nici Curtea nici membrii cabinetului n'au fost invitați să participe și de oare ce serviciul religios se oficiase de fostul mitropolit *Mihail*.

Acum, e vorba, dacă mai trebuie să facă invitații și pentru un requiem și dacă persoana mitropolitului *Mihail* era suficientă spre a ține pe regale Serbie la o parte de un act religios, săvîrșit în memoria bine făcătorului său.

Trimisul rus din Belgrad, d. de *Persianian*, a fost chemat la Petersburg spre a da deslușiri mai detaliate. — Guvernul sărbesc speră că incidentul să se inchidă prin revocarea lui, va să zică să reese el victorios.

Viața în Irlanda.

Misarea irlandeză a ajuns într-o fază, în cătă marii proprietari englezi trebuie să ducă o viață după modelul celei din vremea cavalerilor, numai cu ceva deosebire,... în spate mai rău – fata că este descrie viața unul din cătă marii de frunte lordi:

„Felul meu de viață este următorul. Am petru paza mea patru porci poliți pe care împart în două escoarte. Una mă însoțește putinținea. Unul din oameni are o pușcă *Winchester* cu două-sprezece impușcături; cel altă are o pușcă cu două tevi de cea mai bună construcție; și una și alta sunt gata. Eș port un revolver cu cinci focuri și afară de aceasta mai port tot-d'a-una încă căte-un revolver, ca întâlnind cumva în drum vre-un om cinstit care are lipsă de apărare, să-l pui la dispoziție.

„Când es de-a casă, pe tot drumul înaintea mea e roșcolită fie-care tușă, e cercetat fie-care arbore și fie-care dâlmă, spre a se vedea dacă nu cumva să stă la pândă vre-un dușman; când mă reintorc se urmează aceeași procedură, până când

— Dar este un bun fiu, zise incetitor d-na de Maurescamp.

— Oh! în adevăr, cum că e un bun fiu, nici că e indoială!... Dar spune'mi, scumpa mea, este liberă măine? Este Mercurea mea... voiesc să vă sărăcesci cu noi?... Vei găsi și pe amica d-tale *d'Hermany*...

— Bucuros... că pare că d. de Maurescamp n'a luat nici un angajament...

— Foarte bine, atunci!... el bine comptează pe amândoi.

Si doamna de *Lerne* se sculă, ca și cum ar fi voit să se retragă: dar ea că luă săntă adio de la *Toby*, și aceasta fu pentru doamna de Maurescamp ocazia unei nouă efusuni de recunoștință... În fine cuvântul ce adăsta d-na de *Lerne* și pe care l-ar fi provocat la necesitate, și de pe buzele *Jeannel*:

— Dumnezeul meu! dar ce aș putea oare să fac la îndul meu pentru ați putea fi plăcut?

Doamna de *Lerne* se întoarce brusc spre dănsă, și, privind cu amabilul suris al unei bătrâne:

— Insoară'mi pe fiul meu! zise dănsă.

— Ah! aceasta nu se poate, strigă cu veselie doamna de Maurescamp, este o întreprindere de care nu mă simt capabilă!

— Dar pentru ce? zise doamna de *Lerne* tot pe același ton. Cred din contră că ești mai capabilă de aceasta de căt oricare alta.

Jeanna deschise, fără a răspunde, niște ochi mari, întrebători.

— În adevăr, da, continuă doamna de *Lerne*.

Sunt convinsă, că el ar lua mai bucuros o fe-

intru iar în casă. În acelăși chip e escortată pe drum femeia mea și ori care alt membru al familiei.

„De dimineață până seara și de seara până dimineață o patrulă se plimbă prin prejurul casei mele și fie-cine vrea să intre în lăuntru, trebuie să primească societatea unui polițist. În ori ce timp din cele 24 patru ceasuri ale zilei, când sunt deștept ori dorm, când măncori ori bea, se găsește în mâna mea un revolver încărcat. Femeia mea are armele ei deosebite și le mănuiează strănic...“

CRONICA ECONOMICA

— Austro-Ungaria ne-a închis frunțările sale pentru boi și vaci, intemeindu-se pe lipsa de poliție sanitară veterinară; cu toate acestea nici boala nu băntuește vitele noastre și poliția veterinară încă nu a lipsit. Se pretinde că măsurile luate de noi nu sunt destul de eficiente și că se poate lesne întempla ca vite bolnave să introducă boale contagioase în Austro-Ungaria. Sunt anii de când exportăm vite cornute pentru tara vecină, și cu toate acestea n'a avut motive să se plângă contra noastră.

In anul 1880 s'a exportat din țară pentru Austro-Ungaria 17,170 boi și vaci prețind 3,379,640 lei, o sumă buniciă pentru agricultorii noștri și în special pe cei de peste *Milcov*. Este firesc ca vecinii să vorăscă ca această sumă să rămână în pungile lor. In Boemia de abia s'a cunoscut măsura ce să luat contra vitei noastre și agricultorii încep la lucru pentru a produce vite mai multe. Profesorul de agricultură *Burkett* comunică că agricultorii cehi, apăsați în cultura cerealelor prin concurența americană și rusă, sunt nevoiți să producă vite în loc de grâne. Crescerea și îngrășarea vitei vor devine lucrative, zice profesorul ceh, de oare ce guvernul a închis granițele despre România și Rusia. Din aceste stături numai la Viena se importă 30,000 capete de vite cornute. Acum, grație măsurilor luate împotriva vitei de proveniență română și rusă, orașele cele mari ale Austro-Ungariei vor fi săli să consumeze vite locale și cu chipul acesta agricultorii austro-ungari se vor folosi mai mult. In acest scop consiliul superior de agricultură al Boemiei a luat măsuri pentru a înzestră comunale cu tauri buni.

Tot pe motive de poliție sanitară veterinară de la Pesta fac căte greutăți toate neguțătorii români, cari duc porci spre văndare în capitala Ungariei. In anul 1880 s'a exportat 90,551 porci prețind 5,421,860 lei. Comerțul cu rimători infățează folosile mai cu seamă pentru județele de peste Olt; acolo crescere și îngrășarea rimătorilor este o speculație din cele mai căută. Facându-se dificultăți la Pesta, de sigură că comerțul nostru va suferi mult.

In sfârșit tot intemeiați pe măsuri de poliție sanitară, Austro-ungarii ne țin lăna cu lumeni prin carantinele de la Brașov îndatorând pe neguțătorii noștri să plătească sumă de bani pentru așa numita spălare sau curățire chimică a lănei. Mulți s'a desugărat de acest comerț și s'a hotărât a desface turmele de ol. In 1880 am exportat pentru Austro-Ungaria 2,702,197 kilograme de lăna prețind 4,988,378 lei. Această sumă, indesul de mică, se va reduce dacă se vor continua măsurile ce se iau contră lănușilor noștri.

Peile de

cereale, ca atacate de cutare insectă sau criptogam. În schimb toate producțile Austro-Ungariei intră libere și nevătămate în țară, săcă în 1880 vecinii nostri ne-ău vândut diferite mărfuri pentru rotunda ţifă de 114 milioane, de unde mai acum cățăva ani de abia ne vindeau pentru 40 milioane.

Dorim să avem raporturi că se poate mai dese cu vecinii nostri; dorim ca transacțiunile comerciale să se înmulțească între noi și dănsi; ca cea mai deplină armonie să domnească în relațiile noastre; însă le dorim toate acestea nu cu paguba noastră. Noi înțelegem ca Austria să-și ocrotească interesele; să caute a dobândi că mai multe foloase pentru locuitorii săi; însă nu înțelegem ca acestea toate să se traducă printre reducere regulată a comerțului nostru. De aceea rugăm pe guvernu să ia fără întârziere înțelegere cu puterea vecină și să caute a pune o stăvilo măsurilor ce s-ău luat contra importării produselor noastre. De altă parte ne permitem și atrage atenționarea pentru viitor; ca mâine va inspira termenul convențiunelui comercial; să nu ne găsească imprejurările nepregătite pentru a susține interesele noastre economice.

Sunt vre-o cincă ani de când racii au perit mai cu totul din iazurile și băile noastre. De abia acum au inceput să se mai aducă în targ putinii raci. Ne-am întrebăt adesea, care să fie cauza acestor mortalități a racilor. Tiranii, cari sunt dintre cei mai buni observatori, mi-au spus pe alcocare că de către orii vin mușcăli mor racii. Nu scu că faptul va fi exact; ei însă îl explică printre aceea că cu ocazia venirii rusilor în 1877 s-ău introdus și boale de vite care ne-ău făcut să perdem a treia parte din vitele cornute. Vitele moarte fiind adesea ori lăsate pe marginea apelor, racii, lacomii de hoit cum sunt, au năvălit peste vitele moarte și urmarea a fost că a dat și întrînsi boala. În astfel de chip mi-am expus perirea racilor. Această părere am exprimat-o în mai multe rânduri către medici și veterinar.

Aceea ce mă face să cred că părerea nu este greșită, este că de către timp ziarele agricole și veterinar, preocupate de perirea racilor în mai multe țări, aduc la cunoștință că un veterinar cunoscut, d. Zundel, și fi studiat cauzele acestei boale pe care o atribuiesc unui parazit, care trăiese în mușchii racilor, parazit care se numește *distoma cirrigerum* sau *isostomum*. Acest parazit având oare-care asemănare cu trichina, s-ăr fi afănd în pesci, și racii măncând pesci morți ar fi contractând boala. Cu alte cuvinte pescii comunică boala racilor.

Dacă pescii comunică boala, eu cred că poate și cadavrele de vite moarte de ciumă să producă efecte analoge. În tot casul coincidență între perirea racilor și moartea vitelor de ciumă, merită să atragă atenționarea specialistilor.

P. S. Aurelianu.

ARENA ZIARELOR

„Românul“ prezintă cele două alegeri de senatori, de la colegiul I din Iași și colegiul II din Vlașca, ca o desaprobație făcută de către țară opoziției, dar mai vîrstos ca „lovitura de grătie“ dată partidei conservatoare. — Afără de aceasta, organul oficios mai trage încă o concluziune. Dacă marii proprietari din Iași au trimes în Senat pe un om de-al guvernului, e semn că aderă la reformarea tocmai agricole, căci alt-fel de sigur trimiteau un potrivnic al lor.

In partea a doua, vorbind de modificarea legel consiliilor județene, de reforma magistraturii și alte proiecte de legi depuse de

guvern în Camere, „Românul“ susține, într-o scurtă polemică făcută „Timpul“, că aceste reforme emană din constituțione și nu sunt în contra ei, cum susține organul conservator.

* * * „Binele Public“ semnalizează nestăgrave abuzuri, cari s-ăr comite de direcția căilor ferate. Cele 27 de milioane, rezervate din prețul recumpărării, se risipesc într-un mod scandalos. — Așa bunăoară, se hotărâsc, fără a fi vre-o trebuință, construirea unei căi metalice pe varianta dintre Hanul Conachi și Șerbesci.

Se contractează direct la fabricile din streinătate facerea traverselor de otel, după dimensiunile fixate și calculate de d. Fălcioianu. Însă, sînsoare aceste traverse cu vaporul la Galați, direcționarea căilor ferate nu se grăbește a le primi îndată ce i s-ă trămis avisul, și, din cauza întârzierii, a fost săliță direcționarea să plătească un prios de 22,000 franci ca despăgubire.

Incepând construcționea acestei linii, făcute numai pentru satisfacția fantăsilor luxoase a marelui matematec, și puindu-se o locomotivă, spre incercare, îndată deraizată, din cauza că calculul fusese greșit cu trei centimetru.

In urma cestor greșeli, se ridică toate traversele și se aduc la atelierele direcționiei de la gara Târgoviște spre a le tăia din nou și a le face proprii pentru întrebunțire. Ceea ce va costa o sumă foarte însemnată.

Toate acestea se cunosc de minister, dar se păstrează că mai multe tăceri.

Si daca ar fi numai acestea!

Dar abusurile cele mai mari infernusătăi vreodată, și condamnătăi abușorii la restituiri?

Atâtă imbozagătă miraculoase s-ăfăcă și se fac în dauna averei publice, și nu vedem nici un exemplu spre îndreptarea moravurilor.

Nu este nevoie a cita nume, fiind că ne sunt odioase, dar toată lumea cunoasce foarte multe casuri și doresc o vindecare reală a acestel răni sociale.

Este de trebuință a se infiera nu numai acei cari și apropiere banul public, dar și acela care și risipesc în contra legilor și în paguba țării prin neglijență și ineptia sa.

* * * Intr-o discuție ce are cu „Românul“, „Timpul“ adresează în deosebi d-lui Rosetti aceste rânduri:

Vilenie și perversitate de caracter datoră succesele de până acum: tot această vilenie și perversitate l-a surpată căci scrie este ca din aceeași rădăcină să răsără succes și insucces, suire și cădere și aceasta este esența ori-cărăi tragediei. Cu tot aerul de farsă pe care l-a dat vestitul gazetar vîții sale proprii de la începuturile ei și până acum, sfârșitul nu va fi de căt farsă, căci legile naturii, realizează-se în stat, manifestă-se în inima individului, lucrează cu nepăsarea atribuită zilor antică și ne răsbură pe toti.

* Un interesant articol asupra cestuii Dunării, „L'Indépendance Roumain“ el termină precizând în următorul chip atitudinea ce trebuie să observe România:

Nici o comisie mixtă.

Reglementele trebuesc elaborate de către comisia europeană și aplicate pe teritoriul lor de riverani, sub controlul colectiv al comisiunii europene. Orice altă soluție atentează la demnitatea noastră, la independența noastră teritorială, la interesele noastre cele mai vitale.

Dacă s-ăr lua o altă decizie, „L'indépendance Roumain“ sfătuiește guvernului

să se pue pe terenul resistenței, refuzând să aplice pe teritorul nostru orice decizie contrară tractatelor și principiilor primordiale ale țărilor. Am vedea, dacă s-ăr găsi atunci cineva care să ne impună cu forță cea ce noi refuzăm în numele dreptului. A ceda însă în cestiuine Dunărei, e a ne sinucide și mai bine o moarte luptând.

Acest limbajul al confrăților noștri e vrednic.

VARIETATI

Monument pentru Napoleon III. — Indată după nefericită cădere a lui Napoleon III se înfăntase în Italia un comitet, care începu să strângă banii pentru ridicarea unui monument *liberării Italiei*. — Suscripțiiile au dat rezultate frumoase și astăzi suma este suficientă pentru înălțarea monumentului. — S-ău ridicat însă voici și anume din tabăra germanofilor, cari afirmă, că banii strâniți s-ăr putea întrebunția mai bine pentru alt-ceva... Apărătorii monumentului, între cari, spre onoarea marei Garibaldi, trebuie să-o spunem că și el și aderentii lui (desi sunt republicani), susțin cu energie, că poporul italian are o datorie de gratitudine de a aduce acest obol luptătorului și aliațului său de la 1859. — Să sperăm că acești adeverăți patrioți italieni vor triufla. — Dușmanii monumentului sunt apărăți și laudăți de presa austriacă și germană, semn că atitudinea lor e nelatină și neitaliană.

Sabie de onoare pentru generalul Cissey. — Cel mai bun dintre generalii republicei a treia, generalul Cissey, fusese, cum stim, reu calumnat de presă... republicană. Camera însă îl achitase. Opinia publică îl achitase deja de la început. — Amicii adeverărilui i-ău dărut acum o sabie de onoare, lucrată la Toledo în Spania și a cărei mănușă și sculptat de celebrul sculptor Mercié. Sculptura prezintă o alegorie, cum onoarea victorioasă sfobescă calumnia. — Sabia a fost remisă generalului de redactorul săf al ziarului „Clairon“, d. Cornely.

Ulpia Traiană începe a se desgropă. — „Telegraful Roman“ din Sibiu spune, că ministrușii de culte și instrucție publică a autorizat reunirea istorică archeologică din comitetul Hunedoarei (reuniunea e maghiară) să desgropă amfiteatrul de la Grădiște (unde a fost Sarmizegetusa și mai târziu Ulpia Traiană, leagănul românilor din Dacia) și templul lui Mitra, punând la dispozitionea reuniei 500 fl. Conducerea lucrărilor, cari se vor începe în primăvara aceasta, este încredințată arheologului Dr. C. Torma.

Ce păcat, că prețioasele monumente ce se vor găsi cu acest prilej, monumente interesante și sfinte în prima linie pentru Români, vor emigră din locașurile lor de veacuri în muzeu unguresc!

O societate ciudată. — În Sibiu și pe cale să se înfăntzeze, cum spune „T. Român“, o societate ciudată în felul ei. Scopul ei este introducerea salutului militar și la civil, înțărând lumenarea pălăriei din cap. Ca motiv pentru inovație aceasta se citează remautismele și pledurările ce se atrag multă prin deseile descoperișii ale capului. Un motiv și mai ponderos însă este trăinicia mai mare a pălărielor. Pălăriile vor protesta de sigur în contra inovației.

Jidani din Rusia. — Din Brody se scrie ziarul român, că emigrația Jidaniilor din Rusia s-a intocmit astfel, în căt pe fiecare săptămână să plece la Lemberg și de acolo... în America,

gea la doamna de Lerne, — lăua, se înțelege, drept un făcător de rele și se arăta cu toate acesea că nu i-era teamă de dنسul. El se asăvări după genuchi sătăpi sale și se puse ca un brav în față el lătrând din toate puterile lui, și repezindu-se chiar asupra inamicului. Nici nu turbură intrarea unui om galant la o femeie, mai cu seamă cănd el are pretinenție de-a plăcea, de căt un copilăresc incident ca acesta. Jeanna de Maurescamp, care avea fineță tuturor femeilor și chiar în mai mare grad de căt altel, nu putu să se opreasă a nu rida de contrastul ce oferea aerul amabil al d-lui de Monthélin, pe care nu voia să lăpăsească, cu neliniștea invederă că i-cause năvălirea lui Toby. Astfel Toby ca și cum ar fi intrat în complotul doamnelor de Lerne, contribu și el cu umilitate lui parte la prepararea succesorului. Căci după un astfel de inceput, d. de Monthélin înțelese că o scenă de amor ar fi imposibilă. El se mărgini dar în acea zi a atinge cu melancolie coardele sentimentalismului și se resemnă a mărgălia pe Toby, de oare ce nu putea să lăstringă de gât.

(Va urma).

căte 1200 de fugari. — Le zicem drum bun, ne permitem însă a atrage atenția autorităților noastre de la vămile din spate Bucovina, căci mulți Jidani s-ăr putea investi la Lemberg cu pașapoarte austriece și de acolo să ieșă drumul, și mai ieftin și mai sigur, spre... România.

Teatrul Ring din Viena. — Ziarul român publică acul de accusare în cestiuine incendiul teatrului Ring. — Acusarea e îndreptată, între alii în contra cavalerului Nevald, care era pe atunci primar, contra directorului teatrului, Jauner contra mașinistului, pompierului, și inspectorului de la teatru și contra altor trei persoane. — Vina ce li se imptă și unora și altora e negligenta. — Un proces, purtat pe această basă, e în tot casul interesant.

Serviciul telegrafic al „Rom. Libere.“

17 Aprilie, - 9 ore dim.

Galați, 16 Aprilie.

D. George Michăilescu s-ă ales deputat la al treilea colegiu, din Galați, cu 484 voturi în contra 58, date d-lui Vărlan, senator.

(Havas).

A apărut de sub tipar:

STUDII DE ECONOMIE RURALA

390 pag. cu 21 figuri în text și 4 planse colorate, lucrare foarte însemnată pentru tot ce doresc progresul economic noastră rurală.

Se află de vîndare la toate librăriile din capitală cu prețul de 6 lei.

MEDIC SI CHIRURG

D-rul WILH. SALTER
DE LA FACULTATEA DIN VIENNA

Special: BOALE DE FEMEI

SI SYPHILIS

Auună onor. public că s-ă stabilit în strada Sf. Ioan No. 4 (lăngă hotel Patria) și tine consultații de la 8—9 ore a. m. și de la 3—5 p. m.

IMPORTANT

Sub-semnatul cu onoare fac cunoscut, că prin necontenta descoperire nouă și practică în specialitatea noastră sunt în poziție de a opera cu prețuri foarte reduse; să dară un ratelier complet în căsușch costă (mai înainte fr. 300).

iar azi numai 150 franci

Un singur dinte fr. 10. Piețe din două sau mai multă dinte, de la 6 pâna la 8 fr. dintele.

Operații, plombări și curățiri de dinți se execută cu cea mai mare menajare.

Fiind basată pe praxă mea de 30 ani în această specialitate, sper să obțină toată increderea On. P.

Cu stimă, George Slama
40-2-11 Dentist englez—Strada Carol I, 4.

SCHIMB SI COMISION

FRAȚII BENZAL

41 bis, STRADA LIPSCANI, 41 bis

CURSUL BUCURESCI

Pe ziua de 5 Aprilie 1882, ora 12.

OBLIGAȚIUNI	Cump.	Vend.
6 % Oblig. de Stat Convertite.	98 1/2	99
6 % " Căile ferate Române.	102	103
5 % Renta Amortisabilă .	87 1/2	88 1/2
Dob. 10 fr. Oblig. C. pens. 300 l.	220	230
7 % Scrisuri fonciare rurale .	101 1/2	102 1/2
5 % " " " urbane .	87	88
7 % " " " " " .	100	100 1/2
6 % " " " " " .	91	92 1/2
5 % " " " " " .	87	88
8 % Impr. Municipal .	101 1/2	102 1/2
" cu pr. Buc. (bil. 20. 1.) .	29	30
5 % Renta Română .	88	89
Actiuni Dacia România .	300	305
" Banca Națională a României.	1370	1380
Oblig. de Stat .	1/4	arg.
Rentă .	1/4	aur.
Căile ferate .	1/4	
Scrisuri .	1/	

